

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

29 mei 2006

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Jos Stassen –

betreffende de ondersteuning van het vrijwilligerswerk

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Vrijwilligerswerk is een aanzienlijk sociaal kapitaal in onze samenleving. Het betekent: 'iets doen', waar anderen – individuele mensen, groepen en organisaties – wel bij varen. Vrijwilligerswerk staat voor contact en solidariteit tussen mensen, voor belangeloze inzet, voor plezier voor de anderen en voor jezelf.

Met vrijwilligerswerk bedoelen we elke activiteit van een organisatie buiten familieverband of privéverband. Zo'n organisatie kan elke feitelijke vereniging zijn of een private of publieke rechtspersoon. De economische waarde van vrijwilligerswerk is moeilijk te becijferen, maar in ieder geval gigantisch. Op diverse terreinen draagt vrijwilligerswerk ontegensprekelijk bij tot de individuele en collectieve levenskwaliteit, en tot de sociale samenhang.

De samenleving en wij allen hebben er alle belang bij dat dit sociale kapitaal niet alleen aanwezig blijft, maar ook groter wordt. Vrijwilligerswerk allerhande verdient onze grote waardering en ondersteuning. Ook de Vlaamse overheid heeft de opdracht om dat vrijwilligerswerk te ondersteunen.

Het regeerakkoord spreekt over 'meedoen'. De samenleving wordt immers gemaakt en gekleurd door de manier waarop mensen met elkaar omgaan in de publieke ruimte. De kracht en vitaliteit van een samenleving kan eraan worden afgemeten. Het is niet verplicht om daar als persoon een bijdrage aan te leveren, het is geen gebod opgelegd via wet of rechterlijk bevel. Vrijwilligerswerk is 'werken uit vrije beweging': in de plaatselijke jeugdbeweging of jeugdhuis, in de lokale groep van de sociale beweging, als helper in natuurreservaten, bij zieke bejaarden, als medewerker in sportclub of cultuurorganisatie, als voorleesouder in de kleuterklas, als gesprekspartner om Nederlands te leren aan anderstalige volwassenen, als chauffeur in het mindermobielenvervoer, als buurtvader of 'Mama op de Metro', als herstelbemiddelaar tussen slachtoffer en minderjarige dader enzovoort. Dat vrijwilligerswerk is in al zijn vormen indrukwekkend. Het is het permanente teken van solidariteit en zorgzaamheid in onze samenleving. In een recent interview zegt ACW-topman, Jan Renders, daarover wijze woorden: "Zorgzaamheid veronderstelt verbondenheid. Verenigingen realiseren die.

De overheden moeten die verbondenheid versterken. Ook lokaal".

En 'meedoen' is ook de uitnodiging vanuit het middenveld in Vlaanderen. De Verenigde Verenigingen (vroeger: Staten-Generaal van het Middenveld) roepen op 'om uit uw kot te komen'. De koepel van alle verenigingen en organisaties in Vlaanderen werd net officieel door de Vlaamse Regering als gesprekspartner erkend. De regering biedt de verenigingen een charter aan waarin vragen en verwachtingen geformuleerd worden. De ondersteuning van het vrijwilligerswerk door de Vlaamse overheid is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Maar, het beleid moet meer doen dan het vrijwilligerswerk waarderen. De overheid, in casu de Vlaamse overheid, moet er ook voor zorgen dat het ondersteund wordt. Zo is het belangrijk dat de problematiek van de verzekering eindelijk duurzaam wordt opgelost.

De wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers bepaalt dat de organisaties tegen 1 augustus 2006 verplicht zijn om een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid (BA) af te sluiten voor de vrijwilligers. Via besluiten kan ook de verplichting worden opgelegd om een verzekering voor lichamelijke schade en voor rechtsbijstand af te sluiten.

Ondertussen zijn de resultaten bekend van een studie, gemaakt in opdracht van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin, samen met de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel. In het licht van de nieuwe wet op de rechten van vrijwilligers, werd onderzocht welke verzekeringsbehoeften vrijwilligersorganisaties hebben. Daarbij werden representatieve polissen onderzocht en kritisch geanalyseerd. De onderzoeksresultaten zijn ondertussen bekend en gepubliceerd. Het onderzoek beveelt een grote alertheid aan en duidelijke communicatie. De Vlaamse Regering moet de resultaten van dit onderzoek ernstig nemen. De huidige werkzaamheden op het federale niveau, met betrekking tot een eventuele wetswijziging, verdienen ook de aandacht van het Vlaams Parlement. De aanpak van de Vlaamse overheid is immers grotendeels afhankelijk van de wet, en van de KB's en uitvoeringsbesluiten die daarop volgen. Zo is het voorstel geopperd om, in het kader van de nieuwe wet ter bescherming van de vrijwilligers, het toezicht op de verzekeringsplicht naar de gemeenten door te schuiven, en dat ondanks het verzet van het middenveld en VVSG.

De aanbevelingen van het ‘Eindrapport Verzekeringen & Vrijwilligerswerk’ van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw in opdracht van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin, Inge Vervotte, en de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, Bert Anciaux, met name van de algemene conclusies en de aanbevelingen aan de Vlaamse overheid, moeten nu verder worden gevolgd.

De indieners van dit voorstel stellen dat het uitwerken van een modelinhoud van verzekeringspolis, wel degelijk een opdracht is voor de Vlaamse Regering. De reële verzekeringsbehoeften van onze organisaties moeten worden beantwoord. De Vlaamse Regering moet daarom initiatieven nemen die de aanbevelingen van het hierboven genoemde eindrapport volgen.

De indieners menen dat het Vlaams Parlement de problematiek op een directe manier moet volgen. Dit voorstel wil daartoe bijdragen.

Jos STASSEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

3° te overleggen met de provinciale en lokale besturen over de financiering en uitwerking van een collectieve verzekeringspolis.

Het Vlaams Parlement,

Jos STASSEN

- overwegende dat ook de Vlaamse Regering verantwoordelijkheid heeft ten aanzien van het verenigingsleven en vrijwilligerswerk in Vlaanderen en het hoofdstedelijk gewest Brussel;
- is van oordeel dat een flankerend beleid voor vrijwilligers noodzakelijk is, en dat de diverse overheden, ook de Vlaamse, daarin een ondersteunende opdracht hebben;
- meent dat de problematiek van de verzekering in het vrijwilligerswerk grote aandacht verdient;
- neemt kennis van:
 - 1° de werkzaamheden in de Kamer van Volksvertegenwoordigers volgend op de wet van 3 juli 2005 ter bescherming van de vrijwilligers;
 - 2° de adviezen op eigen initiatief van de Commissie voor Verzekeringen en de Hoge Raad voor Vrijwilligers over deze wet;
 - 3° het ‘Eindrapport Verzekeringen & Vrijwilligerswerk’ van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw in opdracht van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin, Inge Vervotte, en de Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, Bert Anciaux, en met name van de algemene conclusies en de aanbevelingen aan de Vlaamse overheid;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° de aanbevelingen te volgen van het ‘Eindrapport Verzekeringen & Vrijwilligerswerk’, en dat te doen in overleg met het werkveld van het vrijwilligerswerk;
 - 2° een modelinhoud te ontwerpen van individuele of collectieve verzekeringspolis, zowel voor burgerlijke aansprakelijkheid als lichamelijke ongevallen, die een antwoord biedt op de reële verzekeringsbehoefte van de organisaties;